

Balls de dimonis de la Passió

Olesa de Montserrat

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: Antic teatre Principal
Alçada: 105

Coordenades:

Latitud: 41.54406
Longitud: 1.89124
UTM Est (X): 407522
UTM Nord (Y): 4599749

Classificació

Número de fitxa 08147 - 70
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Tradició desapareguda.
Protecció Inexistent
Accés Sense accés
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[La Passió d'Olesa](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dv., 30/09/2011 - 02:00

Descripció

A les primeres dècades del segle XX una de les intervencions musicals més característiques de la representació de la Passió eren unes danses infernals conegudes com a balls de dimonis. Tenien lloc al final del primer acte a la sessió de la tarda. Immediatament després que Judes morís penjat a la figuera l'escenari es transformava en un infern dantesco, i una colla de diables es posaven a dansar de manera frenètica per celebrar l'entrada de Judes. Una cosa que va esdevenir tradicional era que el públic tirés grapats de xavalla als diables que dansaven a escena. El Dimoni Gros les anava collint i el que havien obtingut servia per fer un dinar de germanor entre la colla dels diables.

Història

D'ençà de 1901 a Olesa hi havia dos teatres que representaven la Passió i es feien la competència: el Principal i el Círcol. L'any 1919 el teatre Principal va tancar i al cap de poc s'inaugurava el teatre Olesa, popularment conegut com els Salistes. Els balls de dimonis foren introduïts a la Passió durant la darrera dècada del segle XIX al teatre Principal. El mestre Feliu Monné va escriure el primer número musical d'aquesta mena, que portava com a títol "Terratrèmol" i l'ensenyà a ballar a un tal Grau (Xic dels Brincos). El públic acceptà complagut aquestes danses, i van adquirir tanta popularitat que la gent les preferia a la resta de l'espectacle. Fins al punt que cada temporada s'introduïen els balls de moda (polques, masurques, foxtrots...) a l'espectacle de la Passió. Al teatre del Círcol, durant els seus 35 anys d'existència, també es van implantar els famosos balls de dimonis, amb idèntiques característiques que els dels seus contrincants. Els principals mestres de ball foren Vicenç Fabrès i Vicenç Fusalba. El costum, esdevingut tradicional, va prosseguir al teatre Olesa, sota la direcció de Domènec Vendranes, mestre de ball de la companyia teatral. A la dècada de 1930 va començar a afermar-se la idea que aquest tipus de balls no tenien raó de ser dintre d'una obra sacra com la Passió, i fou aleshores quan un grup de compositors olesans, entre els quals Joaquim Boada, Llorenç Sales o Josep i Agustí Monné, van compondre uns números musicals propis i més aptes per a la Passió. L'any 1943 les danses foren suprimides de l'espectacle de la Passió.

Bibliografia

- DALMASES, Amadeu (1983). "La Passió", a Centre Muntanyenc i de Recerques Olesà. Butlletí mensual, núm. 21 (març)
- MARTÍNEZ NOGAREDA, E (2000). L'Abans. Olesa de Montserrat. Recull gràfic. 1875-1965. Ed. Efadós, p. 535
- POVILL ADSERÀ, Joan (2004). La Passió d'Olesa vista per dintre (història d'un espectacle tradicional). Col·lecció vila d'Olesa, 11. Ajuntament d'Olesa de Montserrat; Publicacions de l'Abadia de Montserrat, p. 161-163

Enllaços d'interès:

www.lapassió.cat

